

# מבזק מס 17/2010

פאהן קנה ושות'  
משרד ראשי:  
מגדל לוינסטיין  
דרך מנחם בגין 23  
תל-אביב 66184  
ת"ד 36172, מיקוד 61361

בעריכת רו"ח יגאל רופא, שותף, מנהל מחלקת המסים, פאהן קנה ושות'

## הכרה בחברה כ-"מוסד כספי" לעניין חוק התיאומים

טל" 03-7106666  
פקס' 03-7106660  
www.gtfk.co.il

21 ביולי 2010

### הכרה בחברה כ-"מוסד כספי" לעניין חוק התיאומים

### לקהל לקוחותינו וידידנו, שלום רב.

#### דקל טיבי, רו"ח; מוחמד מג'אדלה

במסגרת פסק הדין נבחנה השאלה, האם הכרה בחברה כ-"מוסד כספי" לעניין חוק התיאומים מותנית בסיווג פורמאלי כ-"מוסד כספי" כמשמעותו בחוק מע"מ?

יצוין, כי הדיון היה סביב השנים 1999-2001 (להלן: "השנים הרלבנטיות") טרם ביטולו של סעיף 6 לחוק התיאומים, אשר בוטל בתיקון 147 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן: "פקודת מס הכנסה") משנת 2005.

#### 1. רקע

המערערת עסקה ביעוץ השקעות ובמשך שנות פעילותה סחרה בניירות ערך, כך שפעילותה הגיעה לכדי עסק החייב במס לפי סעיף 12(1) לפקודת מס הכנסה.

המערערת הוכרה כ-"מוסד כספי" לעניין חוק מע"מ החל מ-1.1.2003.

בשנים הרלבנטיות סחרה המערערת בניירות ערך, והצהירה על הפסדים בסך של 760,222 ש"ח (להלן: "ההפסדים"), אותם ביקשה לקזז כנגד הכנסות ממקורות אחרים שאינם ני"ע בהתאם להוראות סעיף 28(א) לפקודת מס הכנסה.

המשיב לא הסכים לקזז ההפסדים בהתאם להוראות סעיף 28(א) לפקודת מס הכנסה, אלא רק לקיזוז כנגד

ביום 13 במאי 2010 פרסם בית המשפט העליון את החלטתו ביחס לערעור שהוגש על ידי פור חברה לניהול תיקי השקעות בע"מ (להלן: "המערערת") ופור דוד נגד פקיד שומה אשקלון (להלן: "המשיב") ובמסגרתו נקבע כי ההכרה בחברה כמוסד כספי לעניין חוק מס הכנסה (תיאומים) בשל אינפלציה, תשמ"ה-1985 (להלן: "חוק התיאומים"), אינה מותנית בסיווג פורמלי כ-"מוסד כספי" על פי חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן: "חוק מע"מ").

בית המשפט קבע שהמערערת הינה מוסד כספי לעניין חוק התיאומים.

לשאלות בנושאים אלו ניתן לפנות במשרדנו ל:

דקל טיבי, רו"ח

טל': 03-7106687

[dekelt@gtfk.co.il](mailto:dekelt@gtfk.co.il)

מוחמד מג'אדלה

טל': 03-7106686

[mohamadm@gtfk.co.il](mailto:mohamadm@gtfk.co.il)

כמו כן, את שאלותיכם ניתן לשלוח בדואר אלקטרוני לכתובת [Tax@gtfk.co.il](mailto:Tax@gtfk.co.il) או לפקס **03-7106680**

בברכה,

פאהן קנה ושות'

עלון זה מופץ לרשימת לקוחותינו וידידנו. במידה ואינך מעוניין לקבלו או ברצונך לשלוחו לגורם נוסף, נשמח להיענות לבקשותיך באמצעות מספר הפקס המצוין בראש העמוד או באמצעות כתובת הדוא"ל: [Tax@gtfk.co.il](mailto:Tax@gtfk.co.il).  
לפי בקשת הקוראים, מופץ העלון בעיקר באמצעות דואר אלקטרוני. במידה ואינך מקבלו באופן זה והנך מעוניין בכך, אנא פנה אלינו באמצעות כתובת הדוא"ל המצוינת לעיל. נשמח להיענות לבקשתך.  
- עלון זה נועד למסירת מידע בלבד ואין לראות בו חוות דעת או ייעוץ מקצועי -

### עמדת המשיב

המשיב לא הסכים לסווג את המערערת כ-"מוסד כספי" בהתאם להוראות סעיף 22 לחוק התיאומים בשנים הרלבנטיות, וזאת מהטעמים המפורטים להלן:

3.4 היות ולמערערת אין סיווג פורמאלי כ-"מוסד כספי" בשנים הרלבנטיות מרשות מע"מ, אזי לא ניתן לסווגה כ-"מוסד כספי" לעניין חוק התיאומים.

3.5 אין להחיל על המערערת רטרואקטיבית את החלטת רשות מע"מ בעניין סיווגה כ-"מוסד כספי" בשנים הרלבנטיות, על אף סווגה כ-"מוסד כספי" החל מיום 1.1.2003.

### 4. פסיקת בית המשפט העליון

במסגרת פסק הדין התקבלה עמדת המערערת בדעת רוב, וזאת מהטעמים המפורטים להלן:

4.1 סעיף 22(ג) לחוק התיאומים אמנם מפנה לחוק מע"מ לעניין הגדרת מוסד כספי, אך אין הוא מתייחס למוסד שהוכר באופן פורמאלי כ-"מוסד כספי" לפי חוק מע"מ.

4.2 החלופה השנייה בסעיף 22(ג) לחוק התיאומים היא למעשה תיאור עובדתי-מהותי ולא דרישה להכרה פורמאלית. אכן, ישנה אפשרות להכרה במוסד כ-"מוסד כספי" בהתאם למהות עיסוקו ולא בהתאם לדרישה בהכרה פורמאלית.

4.3 הגדרת מוסד כ-"מוסד כספי" לפי הוראות חוק מע"מ הרלבנטיות מתייחסת למהותו של מוסד כספי ולפעילותו הכלכלית המביאה עסק מסוים להיכנס להגדרת מוסד כספי, אך אין הוראות חוק אלה מתייחסות לאופן הרישום כתנאי להגדרת המהות.

4.4 גם ניתוח תכליתי מביא למסקנה, שלעניין מס הכנסה אין להבחין בין מוסד שסווג כ-"מוסד כספי" על ידי רשות מע"מ, לבין מוסד כספי העונה על הדרישות המהותיות, אך לא נרשם באופן פורמאלי כ-"מוסד כספי" לפי רשות מע"מ.

4.5 לפיכך, לאור האמור יש לראות מבחינה עובדתית-מהותית כי המערערת פעלה כ-"מוסד כספי" בשנים הרלבנטיות על אף שלא סווגה כ-"מוסד כספי" לעניין חוק מע"מ ולפיכך, יש לאפשר לה לקזז את הפסדים בשנים הרלבנטיות בהתאם להוראות סעיף 28(א) לפקודת מס הכנסה.

רווח ריאלי מניירות ערך בהתאם להוראות סעיף 6(ז)(1)(ב)(1).

צוין, כי הוגש ערר לבית המשפט המחוזי ובו התקבלה עמדת המשיב ונקבע כי המערערת לא יכולה לקזז ההפסדים בהתאם להוראות סעיף 28(א).

### 2. המסגרת הנורמטיבית

2.1 סעיף 6(ז)(1)(ב)(1) לחוק התיאומים קובע כי הפסדים ריאליים מניירות ערך בשנת המס יקוזזו רק כנגד רווח ריאלי מניירות ערך.

2.2 יחד עם זאת, סעיף 6(ז)(1)(ב)(2) לחוק התיאומים, קובע כי כאשר מדובר ב-"מוסד כספי", יראו בהפסד ריאלי מניירות ערך כהפסד מעסק והוא יקוזז מכל הכנסה חייבת לפי הוראות סעיף 28(א) לפקודת מס הכנסה.

2.3 לעניין זה, "מוסד כספי" (בהתאם לסעיף 22(ג) לחוק התיאומים):

2.3.1 כמשמעותו בחוק מע"מ.

2.3.2 מי שהכנסה מריבית בידיה היא הכנסה לפי סעיף 1(2) לפקודת מס הכנסה.

2.4 סעיף 28(א) לפקודת מס הכנסה קובע שהפסד שהיה לאדם בעסק ניתן לקזז כנגד סך כל הכנסתו החייבת של אותו אדם ממקורות אחרים.

### 3. טענות הצדדים

#### עמדת המערערת

המערערת טענה כי יש לאפשר לה לקזז ההפסדים שהיו מניירות ערך בשנים הרלבנטיות כנגד הכנסות ממקורות אחרים, וזאת מהטעמים המפורטים להלן:

3.1 המערערת עומדת בהגדרת מוסד כספי בהתאם להוראות סעיף 22 לחוק התיאומים, על אף העובדה שסווגה באופן פורמאלי כמוסד כספי לעניין חוק מע"מ אחרי השנים הרלבנטיות.

3.2 מבחינה עובדתית-מהותית פעלה המערערת בשנים הרלבנטיות כ-"מוסד כספי", ולכן יש להחיל עליה את הוראות סעיף 6(ז)(1)(ב)(2).

3.3 העובדה שלא סווגה באופן פורמאלי על ידי רשות מע"מ כ-"מוסד כספי", אין זה נכון לפסול את סיווגה כ-"מוסד כספי" לעניין חוק התיאומים.